

Orgaan
 van de Bond van
 Arbeiders-
 Esperantisten FLE

Laborista Esperantisto

In het gebied van de Nederlandse taal

Redactie en Secretariaat van de Bond van Arbeiders-Esperantisten: Nepveustraat 33 II, Amsterdam-17, telefoon (020) 82177
 Penningmeester F.L.E., Wingerdweg 53, Amsterdam-19, postgiro 331133 - Boekendienst F.L.E., Marnixstraat 57, Haarlem, postgiro 111278

Examenverslag 1965

Esperanto Lager Onderwijs-akte

Verslag van de commissie, in 1965 belast met het afnemen van het examen ter verkrijging van de akte van bekwaamheid tot het geven van lager onderwijs in het vak Esperanto

I. Samenstelling der commissie

Lid en voorzitter: H. A. de Hoog te Amsterdam;
 lid en ondervoorzitter: J. U. Hommes te Apeldoorn;
 lid en secretaris: F. Goedhart te Zeist;
 leden: mej. drs. A. Middelkoop te Hilversum;
 W. Grolleman te Arnhem;
 dr. W. J. A. Manders te Venlo;
 mr. S. Pragano te Amsterdam.

II. Algemeen

Het schriftelijke gedeelte van het examen moest dit jaar gehouden worden in de maand september. Reeds de commissie eerst in de maand mei kon worden benoemd. Het vond plaats op 17 september te Amsterdam.

III. Uitslagen van de examens

	Mannen	Vrouwen	Totaal
Aangemeld	17	7	24
Deelgenomen aan het schriftelijke examen	17	6	23
Teruggetrokken na het schriftelijke examen	11	—	11
Deelgenomen aan het mondelinge examen	6	6	12
Afgewezen	1	1	2
Geslaagd (in aantallen)	5	5	10
Geslaagd (in procenten)	29,4	83,3	43,5

IV. Overzicht van de behaalde cijfers

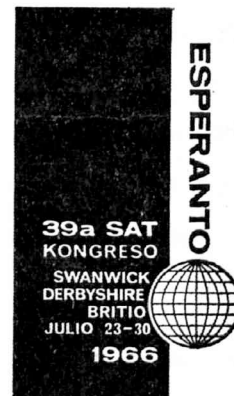
Cijfers	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Totaal
A1. Ned.-Esperanto	5	2	1	2	2	4	3	3	1	—	23
A2. Tekstverklaring	—	—	—	5	6	6	4	2	—	—	23
B1. Grammatica	—	—	—	2	1	3	—	4	2	—	12
B2. Uitspraak	—	—	—	—	—	3	6	2	1	—	12
B3. Vaardigheid	—	—	—	—	2	3	2	3	2	—	12
B4. Didactiek	—	—	—	—	—	1	7	4	—	—	12
Totaal	5	2	1	9	11	20	22	18	6	—	94

V. Opmerkingen over het examen

A. Het schriftelijke examen

1. De vertaling Nederlands-Esperanto

Als men in het overzicht ziet, dat voor dit onderdeel 12 kandidaten van de 23 een niet voldoende cijfer behaalden, waaronder zelfs vijfmaal het cijfer 1, dan is zonder meer duidelijk, dat de commissie over dit onderdeel niet tevreden kan zijn. Verscheidene kandidaten hebben de moeilijkheden van het vertalen in het Esperanto klaarblijkelijk sterk onderschat. Nuances werden niet weergegeven, doordat men over een **onvoldoende woordenschat** be-

Hebt u uw aanmelding al verzonden? Wij herinneren u nog even aan het adres van het organiserend comité:
 27 Argyle Road,
 Cranbrook, Ilford,
 Essex, Engeland.

schikte, waarbij men zich soms verstoutte een woord uit het Frans (soms ook uit het Duits of het Engels) een Esperanto-gewaad aan te trekken.

Erger was, dat men vaak tegen de toch eenvoudige spraakkunstregels van het Esperanto zondigde: accusatief, richtings-n, het onderscheid bijvoeglijk naamwoord/bijwoord, het wederkerend voornaamwoord en dergelijke onderwerpen moeten voor mensen, die het Esperanto willen gaan onderwijzen, geen moeilijkheden opleveren.

Daarnaast kwamen in de goede vertalingen soms treffend juiste oplossingen van idiomatische moeilijkheden voor.

A2. De tekstverklaring

Het bleek duidelijk, dat zeer vele kandidaten niet voldoende op een dergelijke opgave geprepareerd waren. Hoewel de commissie in haar beoordeling zeer mild is geweest en rekening heeft gehouden met het feit, dat het examen voor de eerste maal werd afgenomen, moest elfmaal een niet voldoende cijfer worden toegekend.

In de beoordeling werden vier factoren betrokken:

- a. De taaltechnische juistheid van de antwoorden (grammaticale fouten, spelfouten, het onjuiste gebruik van woorden).
- b. De stijl van de antwoorden, dus het eigen taalgebruik van de kandidaat.
- c. De wijze van uitwerking (is de vraag begrepen, juist beantwoord, is het antwoord ter zake of draait de kandidaat er, soms met veel omhaal van woorden, omheen, e.d.).
- d. De vertaling (vraag 10).

Enkele opmerkingen over deze 4 punten, ten dienste van toekomstige kandidaten:

a. Hoewel de grammatica reeds bij de beoordeling van A1 een zeer belangrijke rol speelt, moet toch ook hier blijken, dat men in een eigen, vrij taalgebruik de regels correct kan toepassen. Enkele kandidaten hebben hun onvoldoende te wijten juist aan grote slordigheid op dit punt.

b. Bij het beantwoorden van de vragen wordt verwacht, dat men dat **in eigen woorden** doet. Verscheidene kandidaten citeerden letterlijk uit de opgegeven tekst, andere vormden geen volledige zinnen, en een enkele maal volstond men zelfs met een of twee woorden.

c. De wijze van uitwerking gaf aanleiding tot grote ontevredenheid. Niet onderscheiden werden bijvoorbeeld *adorigo* en *adorado* (vraag 1); vraag 2-c (Donu kelkajn argumentojn de vi mem.) werd vaak in het geheel niet beantwoord; hetzelfde geldt voor vraag 5-c (Klarigu vian respondon); het gevraagde resumé (vraag 6) was over het algemeen veel te lang en bestond dan uit letterlijke citaten uit de tekst.

Vraag 7 leverde meestal een analyse op van de samengestelde woorden, bv. „Artefaritajo estas ajo artefarita”; „Hominda estas inda je la homo”. De vraag luidde echter: „Kiel vi klarigas la signifon al lernantoj!”

Bij vraag 8 verdient vermelding, dat een der kandidaten beweerde: „Etato estas la pasiva participo de la verboverbo eti”.

Vraag 9 werd over het algemeen goed beantwoord; alleen werd op een enkele uitzondering na malpravigi opgevat als malpravi = esti malprava.

De vertaling (vraag 10) was over het algemeen voldoende. Ook hier moet gewaarschuwd worden tegen het weg-vertalen van nuances. Zo had slechts een enkele kandidaat begrepen, dat het woord *kunvivate* hier opzettelijk is gebruikt in plaats van *kunvivi*.

Literatura Kurso

Ĉu vi konas la unuan originalan prozaĵon en Esperanto? Tiu verketo el la komenca periodo de nia lingvo ne estas plu akirebla sed vi trovos ĝin en nia ĵus komencita

Literatura Kurso.

Aliĝu tuj!

Prezo f 40,—.

Por FLE-anoj f 35,—.

Instrua Servo FLE,
Nepveustra 33, Amsterdam-W.

B. Het mondelinge examen

1. Spraakkunst

Hierbij bleek, dat de theorie goed bestudeerd was. Het gebruik van de in de „Syllabus” aanbevolen terminologie liet hier en daar te wensen over. Het geven van voorbeelden door de kandidaat zelf bleek niet het sterkste punt te zijn.

2. Uitspraak

Deze was meestal ruim voldoende. Het lezen van een niet van te voren door de kandidaat geprepareerde tekst was voor sommigen moeilijk; ook voor dit onderdeel moet men serieus oefenen, waarbij een bandrecorder goede diensten kan bewijzen.

Opvallend was, dat de uitspraak bij onderdeel 3 (spreekvaardigheid) minder goed was; dan werden vaak verkeerde accenten gelegd en kwam de toonloze e te voorschijn in woorden als de, prave, bone.

3. Spreekvaardigheid

Deze voldeed aan redelijke eisen. Wel bleek ook hier de woordenschat niet zeer omvangrijk te zijn. Daar dit onderdeel grotendeels onderzocht wordt door een gesprek over de gelezen boeken volgens een door de kandidaat ingeleverde lijst, moet men er wel voor zorgen de inhoud van die boeken grondig te kennen. Dat liet nog wel eens te wensen over.

4. Didactiek

De algemene begrippen waren wel aanwezig, de kennis van „één der methoden voor het onderwijs in het Esperanto” was over het algemeen zeer vaag. Men moet wat meer weten van de opbouw van zulk een methode, van de volgorde, waarin de moeilijkheden aan de orde komen, van de wijze, waarop de schrijver de moeilijkheden aanbiedt, e.d.

VI. Slotopmerkingen

1. De commissie vestigt de aandacht op een fout in de Syllabus. In het hoofdstuk „Zinsdelen = Frazelementoj” staat onder 5-b: „b. naar hun woordsoort: Adjektiva **predikato**”.

Dit moet zijn: **predikativo**. Hetzelfde geldt voor de volgende vier regels.

Hoewel uit het verband duidelijk blijkt, dat dit een zetsfout is, waren sommige kandidaten erdoor op een dwaalspoor gebracht.

2. De commissie beveelt haar opvolgster aan de kandidaten te verplichten een copie in te zenden van de gelezen artikelen volgens punt 5 van het programma (punt 3 van de toelichting). Alleen dan kan ook dit onderdeel van het examen tot zijn recht komen.

3. De commissie dringt er bij de opleiders op aan kennis te nemen van de circulaire van de staatssecretaris van onderwijs, kunsten en wetenschappen van 29 december 1960, L.O. 133 479, betreffende de eisen voor het onderdeel didactiek, zoals reeds vermeld is in de Syllabus.

Gebleken is, dat verscheidene kandidaten geen juist inzicht hadden in wat op dit punt van hen wordt verlangd.

(Publikatie in de reeks examenverslagen uitgegeven door de Staatsuitgeverij te 's-Gravenhage in opdracht van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen. Zie voor de Examen-opgaven LE-Lingva Rubriko, april j.l.).

Recensie

LA KOMENCANTO, Esperanto-leerboek voor V.G.L.O. en U.L.O. scholen, door G. P. de Bruin, geheel bewerkt door F. Faulhaber en A. M. D. Korff, achtste druk, 126 blz. prijs f 3,90. Verkrijgbaar bij de Bond van Arbeiders Esperantisten, Nepveustra 33, Amsterdam 17, of bij de boekendienst van de Ned. Chr. Esp. Ver., Prins Mauritsstraat 22, Schiedam.

Nu Esperanto als facultatief leervak voor V.G.L.O. en U.L.O.-scholen is opgenomen in de wet, hebben Faulhaber en Korff er goed aan gedaan dit boek te moderniseren. Ook zijn eruit genomen de zinnen, die speciaal betrekking hadden op de Bond van Arbeiders-Esperantisten.

Daardoor is het boek zeer bruikbaar geworden als beginboek voor deze Wereldhulptaal, ook voor onze U.L.O.-scholen. Het geeft eenvoudig gestelde regels met veel voorbeelden, daarna opgaven ter vertaling in en uit het Esperanto. Maar ook lees oefeningen en korte verhalen, waarover vragen worden gesteld. Directe en indirecte methode zijn tot een goed geheel in dit boek gecombineerd. Wie dit boek grondig doorwerkt, heeft een goede ondergrond om de speciale training voor het „elementa diploma” te beginnen. Op blz. 89 onderaan zou ik „toch” in: Het weer was slecht, toch deed hij zijn dagelijkse wandeling, geen **voegwoord** willen noemen. Op blz. 116 zijn bij regel 4 de woorden overgankelijk en onovergankelijk verwisseld; bij een nieuwe druk lijkt mij een woordenlijst achter in het boek wenselijk. De toevoeging van een overzicht van de werkwoordsvormen en van de voor- en achtervoegsels is ongetwijfeld een verbetering.

Eindconclusie: Voor esp. onderwijs op U.L.O.-scholen tot dusver het best verschenen boek. Voor V.G.L.O.-scholen zou ik liever een geheel directe methode nemen, b.v. „Sub la verda Standardo”, die iets gemakkelijker is. v. A.

Overgenomen uit „Ons Mulo-blad”, wekelijks orgaan van de Vereniging van Christelijke Mulo en de Bond van Chr. Mulo-scholen.

LA KOMENCANTO

door
G. P. DE BRUIN

Geheel bewerkt door:

F. FAULHABER
en
A. M. D. KORFF

ACHTSTE DRUK
UITGAVE F.L.E.
AMSTERDAM

Jarraporto „Rebata Servo” 1965

En 1965 (kalendara jaro) mi daŭrigis la informan laboron, kiun mi jam en antaŭaj jaroj de tempo al tempo faris, regante al malgustaj prezentoj de Esperanto en la gazetaro.

En 1965 proksimume 12 personoj sendis al mi eltranĉaĵojn el jurnalaj aŭ tutajn monataĵoj kun artikoloj en kiuj Esperanto ne aperis en la ĝusta lumo. Al 4 mi ne reagis, ĉar estis pli saĝe silenti, ekzemple al artikolo pri Esperanto kaj la plej nova helplingvo „Neo”. (Neo estas kompromisa lingvo surbaze de Esperanto kun certaj meritoj, sed nepreferinda).

Al 8 kontribuajoj mi reagis per pli aŭ malpli longa artikolo, el kiuj 7 jam aperis kaj 1 eble aperos en 1966. Unu sufiĉe longa artikolo aperis fine post antaŭa rifuzo de la redakcio de la moderna eduka revuo „Onderwijs en Opvoeding”.

Entute aperis la sekvantaj nombroj da vortoj:

Parool	90
Nuchter bekeken	365
Algemeen Handelsblad	265
Leeuwarder Courant	780
Onderwijs & Opvoeding	700
De Posthoorn	1090

Mi miris pri la fakto, ke malgraŭ sciigoj en la Esperanta gazetaro, mi ricevis nur 1 fojon eltranĉaĵojn dedu personoj samtempe. Tio ŝajnas montri, ke la esperantistoj tamen ne jam scias, ke mi estas la centra persono, kiu traktas misprezentojn en la nederlanda gazetaro. Mi ne tuj volas supozi, ke la esperantistaro preferas lasi senproteste, ke la gazetaro publikigas ĉion, kion ĝi ŝatas; ĝuste aŭ malĝuste.

Mi volas uzi ĉi tiun okazon peti pli ampleksan kunlaboron de la esperantistoj kaj alsendon de ĉio, kio donas bonan okazon liveri taŭgajn informojn pri Esperanto. Do ne nur eltranĉaĵoj kun misprezentoj, sed ankaŭ artikoloj, kiuj traktas la lingvan problemon ĝenerale, sed kiuj preterlasas atentigi pri la multpromesaj perspektivoj de Esperanto.

G. F. Makkink
Eekhoornlaan 10, Bennekom

Esperanto en la Radio

Ni ĝoje sciigas vin, ke *Radio Budapest* komencis siajn esperantlingvajn dissendojn la 1-an de februaro 1966. Ĉiun tagon de la 20,30 ĝis la 20,45 h — laŭ Mezeŭropa horstempo — per la jenaj ondolongoj: 240 m 1250 kc/s; 41,6 m 7220 kc/s; 48,1 m 6234 kc/s.

En nia programo ni komunikos aktualajn sciigojn, prezentos la vivon de la hungara popolo, ni parolos pri la vidindaĵoj de niaj urboj kaj pejzaĝoj. Regule ni informos vin pri la novaĵoj de la Esperanto-movado kaj pri la preparaj laboroj por la 51-a Universala Kongreso de Esperanto aranĝota en Hungarlando.

Ni multe ŝatus, se niaj esperantlingvaj dissendoj kontentigus viajn dezirojn. Eventualajn reagojn atendas:

Radio Budapest,
Redakcio de la Esperanto-dissendoj
Budapest, VIII, Bródy Sándor u. 5-7,
Hungarujo.

Radio Bilbao elsendas en Esperanto ĉiunmerkrede, komencante je la 12,30 nokte (Mez-Eŭropa Tempo) dum duonhoru. Nova ondolongo, 212 metroj aŭ 1412 kilocikloj.

Internationale vakantiedagen in Klosterneuburg, worden georganiseerd door de Oostenrijkse Esperanto Federatie in samenwerking met Heroldo de Esperanto.

De bijeenkomst vindt plaats van 26-30 juli aanstaande. Een in het Esperanto verzorgd vouwblad, waarin alle gegevens over programma en contributies zijn opgenomen, kan men aanvragen bij:

Aŭstria
Esperanto-Federacio,
Fünfhausgasse 16,
A 1150, Wenen
(Oostenrijk).

(klišon afable prunte-donis Heroldo de Esperanto)

Tria suplemento

al la katalogo de la Asocio Biblioteko (aprilo 1966)

Titolo

- Por la paco
- Knaboj de la Paŭlo-strato
- Palaco de danĝero
- Blankĉevala rajdanto
- Al kiu Triesto?
- Kon-Tiki
- Riĉa kaj sen mono
- Historio de la lingvo Esperanto 1900-1927
- Peer Gynt
- Retoriko
- La vagabondo kantas
- Viktimoj
- Gaja leganto per Esperanto
- Japana kvodlibeto
- Maskerado ĉirkaŭ la morto
- La Esperanta konjugacio; unua parto

Verkinto

- Ligo de Sovetaj Esp.
- Spieler
- Wagnalls
- Storm
- Slovena Esp. Ligo
- Heyerdahl
- Oppenheim
- Privat
- Ibsen
- Lapenna
- Baghy
- Baghy
- Schwerin
- Nakamura
- Ŝvarc
- Teo Jung

Tradukinto

- Molnar
- Ed. Payson
- Heimuller
- Brynildsen
- Wadham
- Erling Anker Haugen

La katalogon (inkluzive la suplementojn) vi mendu po f 1.— ĉe nia Asocia kasisto, Wingerdweg 53, Amsterdam, poŝtĝirnumero 3.11.33. Libro estas pruntepreneblaj de FLE-membroj, pere de la sekcia sekretario.

Radio Praha, disaŭdigo por Aŭstrio, elsendas ĉi-jare ĉiun duan jaŭdon sinsekve en la programo de eksterlandaj disaŭdigoj por Aŭstrio, de la 18,05 - 19,00 horoj de mezeŭropa tempo, sur la mezondo de 233,3 m, 1286 kHz. Tio signifas, se vi hazarde ne rememoras la precizan daton, sci, ke ne aŭdinte la Esperanto-elsendon la unu jaŭdon, certe vi ĝin aŭdos la sekvan jaŭdon. Por via detala informo ni mencias la elsendodatojn de la maja kaj junia disaŭdigoj: 12.5., 9.6., 23.6.

Radio Praha,
disaŭdigo por Aŭstrio Esperanto-
elsendo,
Ĉeĥoslovakio

Dua Suplemento

al Gvidilo tra la Esperanto-movado.

Nia konata *Gvidilo* de G. P. de Bruin enhavas la historion de 1936 ĝis 1948.

Jus aperis *Dua Suplemento*, verkita de F. Faulhaber, pri la periodo 1948 ĝis hodiaŭ.

Interesa por ĉiuj esperantistoj, speciale por ekzemenaj kandidatoj.

Prezo f 1,50.

Libro-Servo FLE, Marnixstr. 57, Haarlem. Poŝtĝirnumero 11.12.78, telefonnumero (02500) 6.54.17.

AMSTERDAM
Curiestraat 22 hs.

La 24an de aprilo K-do Agosti pritraktis la libron „Miaj Sep Filoj” de Alcide Cervi. Ĝi temas pri la kontraŭstaro al la naci-socialismo en Italio. Prefere ni diru: al la faŝismo, ĉar la naci-socialismo neniel rilatas la socialismon! Sed pli grava estas la konkluĝo de la verkinto, ke nenia venko estas kompleta, se ĉiuj rezistantoj ne trovas unu la alian, ĉu socialistoj, ĉu komunistoj, ĉu demokratoj ktp. Nur tiu venko validas, en kiu ĉiuj maldestruloj harmonie kunlaboras.

K-do A. Agosti faris multan preparan laboron. Sincere ni dankas lin pro la ŝatata kunlaboro, kiun ni tre alte taksas!

De la 14a ĝis la 20a de majo 1966 okazos en Utreĥto la 18a IFEF-kongreso. Tiu-ĉi SAT-mateno okazos la 22an de ĉi-tiu monato!

Estas do fakte tre interese tuj post la fino de tiu grava kongreso tute freŝe aŭdi pri ĝi!

Inter la fervojistoj troviĝas relative multaj esperantistoj kaj la antaŭa kongresurbo Hamar, en Norvegio, partoprenis 430 esperantistaj fervojistoj kun siaj familianoj, el 18 landoj.

Tial ni ĝojas eksterordinare trovi K-don K.G.J. de Jong preta ja tiel mallonge post ĝi doni klaran bildon pri:

„La 18a IFEF-kongreso en Utreĥto, ĵus okazinta!”

Karaj gekamaradoj! Tiu-ĉi SAT-mateno estas la lasta de la vintra sezono! Se vi ankoraŭ ne vizitis nin ĝis nun, vi por la lasta foje havas la okazon fari tion. Ĝis la revido!

D. Veen
Curiestraat 22 part.

El raporto pri la 52a Kongreso de Japanaj Esperantistoj, okazinta en Tokio, la 23an kaj 24an de oktobro pasinta, ni citas kelkajn liniojn kiuj temas pri la ĝenerala raporto; pri la U.K. aŭdiĝas:

Ni ne devas taksii la Universalan Kongreson limigante ĝin nur en la ok tagoj, sed en la procedo de la preparado dum kvin jaroj. Por pli ĝuste taksii ĝin, ni devus atendi ankoraŭ kvin jarojn. Pro tio ni atendas energian laboron de junaj samideanoj.

Ni, japana esperantistaro, multe laboris por la kongreso. Tamen, ni ne foruzis nian energion, male ni akumulis ĝin por la estonto. Ekzemple, en ĉi tiu jaro aperis dekdu esperantaj libroj en sume 2.000 paĝoj. Aparte menciindaj estas jenaj.

La eldono de „El Japana Literaturo”, kion ni povis realigi post 33-jara revado. „Vortaro de Esperanto”: grave estas ke komerca entrepreno eldonis ĝin antaŭvidante profiton, kaj tiu kalkulo ne estis erara. Cetere, la vortaro estas vendata ekster nia kutima merkato.

„Migrado tra Esperantujo” estis jam vendita en 38.000 ekzempleroj: la eldonejo nun preparas por pluaj 10.000 ekzempleroj. Tiu cifero estas neniam aŭdita en nia movado. La libro donis grandan influon sur la publiko. La bona libro „Zamenhof, la Patro de Esperanto”, verkita de s-ro Ito, estas lastatempe reeldonita de Eldonejo Iwanami.

Vere, ni ne foruzis energion, sed akumulis. Mi esperas, ke la junaj samideanoj utiligos tiun energion kuraĝe kaj diligente....

Ni citas el la monata bulteno de distrikto Gelderland:

La 30an de junio ni adiaŭos unu la alian. Ni esperas je tiu dato vidi vin en kiel eble plej granda nombro, ĉar ni ŝatas en kunveno aŭdi la opinion de niaj membroj pri la formo en kiu ni daŭrigu niajn grupvesperojn.

Ĝis nun vi havas ĉiun semajnon la okazon viziti konversacian vesperon, uzi la lingvon en kiu ajn formo. Evidente tro granda parto el vi ne alte taksas tiun eblon; tro malmultaj vizitas la konversaciajn vesperojn. Diru en tiu lasta vespero ĉu ni daŭrigu same kiel nun aŭ ne. La defendo por la daŭrigo en la lernejo estas ke ni (malkutimo en ĉi tiu kara tempo) pagas malmulte da mono por la luado de la salono. Se ni decidus tamen fini tiun luadon pro manko da interesiĝo, tiu decido ne plu estos korektebla.

La estraro bedaŭros tiun decidon sed kiel la interesiĝo rilate al niaj konversaciaj vesperoj nun status, eĉ la elspezo de la malalta lu-prezo estas bedaŭrinda kaj tro multe da mono ni ne havas, neniam havis!

La renkontiĝo kiun aranĝas la distrikto Gelderland okazos ne la 15an sed la 22an de majo en salono Pasman, Pillinkstraat, Lochem.

Parolos por ni S-ro Woessink pri sia vojaĝo al Tokio (Japanio), kie li vizitis la Kongreson de U.E.A. La antaŭian jaron ni havis sukcesplenan renkontiĝon en Lochem; ĉu vi ĉi-jaron ĉeestos?

La bulteno sciigas ankaŭ la malsaniĝon de la k-do Henstra kaj Compagner, al kiuj ni de ĉi tiu loko sendas niajn bondezirojn por baldaŭa resaniĝo.

★

Transprenita el la monata bulteno de la distrikto Nord-Hollando:

De kamarado F. Langeberg el Wormer ni ricevis la gazeton „De Typhoon” de la 5a de februaro 1966a, kiu enhavas interesan artikolon pri Esperanto.

El tiu montriĝis ke k-do Langeberg jam tridek jarojn instruas Esperanton, ankaŭ ĉi tiun jaron li havas sufiĉe da lernantoj, kion pruvas la foto.

Niajn gratulojn pri tio, ĉar nuntempe ne estas facile atingi ion tian.

Espereble li sukcesos transdoni iom el siaj entuziasmo kaj persistemo al la kursanoj, tiam la Esperanto-movado plifortigos per valoraj adeptoj.

Ni deziras, ke k-do Langeberg ankoraŭ longe povu daŭrigi sian laboron por Esperanto kaj ni finas esprimante la esperon, ke laŭ lia deziro Wormer baldaŭ ekhavu Zamenhofan straton.

44a Germana Esperanto-kongreso
Pentekoston 1966

en 8600 Bamberg, Unt. Sandstr. 4, kore invitas. Kongrestemo: „por internaciaj rilatoj, la Internacia Lingvo Esperanto.” Bamberg, la „Frankonia Romo”, miljara urbo de arkitektura beleco surprizos vin. Por Eksterlandanoj senkosta.

Aĉetebaj: trikoloraj varbefikaj glumarokoj; unutaga koverto kongrespoŝtampita po 2 rpk aŭ 3 steloj.

„La verda koktelo”

La 22 de junio la haga teatra klubo en pli granda formo ol antaŭe, denove prezentos distran programon en la salono Vredekerk, Markelostraat 113.

La titolo estas „La verda koktelo”, ĉar la programo estas miksaĵo el diversaj programeroj, dum en la fino de la vespero eblos danci ĝis 24.00 horo.

Notu la daton! La 22an de junio vi trovu la tempon por ĉeesti la viglan festvesperon.

Venu multnombre! Ni plenigis grandegan glason per verda trinkaĵo, al vi la honoro ĝui kaj malplenigi ĝin ĝis la fundo! Ĝis la renkontiĝo en Markelostraat 113, A. M. Pieters.

(Mendu la enirkartojn po fl. 0,75 cendoj ĉe via sekretariejo. Salonmalfermo 19.30 a horo. Komenciĝo je la 20.00a horo precize! La salono estas atingebla per linioj 15 aŭ 20, ĝis haltejo Almeloplein.)

Naturamika pentekosta tendumado

La nederlandaj naturamikoj invitas naturamikojn partopreni la grandegan internacian tendaron dum Pentekosto 1966 (la 28an, 29an kaj 30an de Majo) ĉe la Norda Maro apud Hago, Nederlando.

Ili atendas pli ol 5000 gastojn, por kiuj estos sufiĉe da lokoj! Malaltaj partoprenkostoj, ekz. gld. 10,50 por plenkreskuloj, gld. 15,00 por neanoj. Informpetojn kaj aliĝojn vi sendu rekten al: NIVON, P. C. Hoofstraat 163, AMSTERDAM.

Eksterlandanoj prefere skribu esperantlingve, por ke la NIVON-estraro konvinkigu pri la uzebleco de Esperanto!

G. van der HORST, peranto por Nederlando de TANEF-esperantistaj naturamikoj.

Nederlanda Grupo de Geinstruistoj Esperantistaj

La estonteco estas al la junularo! Tiu ĉi devizo rilatas ankaŭ al Esperanto. Por ke nia internacia lingvo estu disvastigata, necesas ke kiel eble plej multaj gejunuloj lernu ĝin. Tio estas ebla! La enkonduko de Esperanto kiel fakultativa lingvo en la lernejoj por VGLO kaj MULO kaj la nova ŝtata LO-diplomo por Esperanto devas kaj povas esti forta stimulo por ni, nederlandaj geinstruistoj, por fari nian eblon sur tiu tereno. Ekzistas nederlanda unuigo de geinstruistoj (NGGE), sed pro diversaj kaŭzoj ĝi falis en vintran dormon. Nun venas la ĝusta momento por vekii ĝin. Tiucele kunvenis malgranda grupo da entuziasmoj la 2-an de aprilo en Hotelo „Terminus” en Utreĥto. Ili formis provizoran laborkomitaton, kies tasko estas aranĝi novan kunvenon kaj inviti ĉiujn, kiuj iel rilatas al la instruado por partopreni tiun kunvenon.

Esperantistaj Gekolegoj, ni invitas vin ĉiujn per ĉi tiu artikoleto: Partoprenu nian sekvontan kunvenon, kiu estas fiksitita je la 21-a de majo en Hotelo „Terminus” en Utreĥto (kontraŭe de la stacidomo) je la 3-a horo posttagmeze. Venu grandnombre kaj kunlaboru.

Ĉiajn informojn tre volonte donas: A. Bloemhard, Hoefbladlaan 58, Den Haag (tel. 070-396602).

Geslaagd 45e kongres

van de Bond van Arbeiders-Esperantisten FLE

In het kader van het tienjarig bestaan van het Congres der Vlaamse Socialistische Cultuurwerken, werd in samenwerking met het Comité voor Arbeiders-opvoeding, door de Gentse Arbeiders-Esperantisten op 26-27 maart j.l. het 45e kongres ingericht van de Bond van Arbeiders-Esperantisten in het gebied van de Nederlandse taal „Fidu La Estontecon”. Zaterdag, na o.a. een voordracht door k.d. Garcet over La Turo de la Paco en de opvoering van een sketch La Rendevuo door mevr. Coolsaet-Lamont en kd. Fernandez, had de Plechtige Openingszitting plaats, waarbij het welkomstwoord gesproken werd door mevrouw de Bock-de Keyser.

Die openingszitting was in verschillende opzichten een belevenis!

In de eerste plaats betuigden verscheidene voormannen van de socialistische beweging door hun aanwezigheid hun ongetwijfeld oprechte gevoelens van vriendschap voor de Esperantisten: kd. Jan de Groot, provinciaal gedeputeerde en afgevaardigde van de gouverneur van Oostvlaanderen, kd. Roger de Kinder; kd. Roger Verdonck, federaal sekretaris ABVV; kd. Gilbert Temmerman, federaal sekretaris BSP; kd. Christ de Bruycker, voorzitter van het Congres der Vlaamse socialistische Cultuurwerken; kd. Bob van Mellaert, schepen van onderwijs van Gentbrugge; kd. Braems, gemeenteraadslid van dezelfde gemeente. Tientallen afgevaardigden en sympathisanten vulden de zaal.

Kd. Verdonck kon op ongezochte wijze zijn inzichten in de ekonomie van het land verbinden aan de taalmoeilijkheden ontstaan door de vele hier aanwezige buitenlandse arbeiders. Ook BSP bleef niet achter. Haar federaal sekretaris, kd. Temmerman, wijdde speciale aandacht aan het punt Esperanto op de scholen. Kd. De Bruycker bracht de hartelijke groeten over van het Congres der Vlaamse socialistische Cultuurwerken, waarbij de talrijke aanwezige Nederlandse toehoorders een beknopt, maar helder beeld kregen van de aktiviteit van het „Congres”. Kd. van Mellaert beloofde volle medewerking bij de invoering van de internationale taal in het schoolprogramma.

Verscheidene esperantisten brachten de groeten van bevriende organisaties: de Arbeiders-Esperantisten van Wallonië, de Belgische Federatie der Esperantisten van het Spoor, de Natuurvrienden-Esperantisten, het Bureau van de Wereldbond van Arbeiders-Esperantisten, de Federatie van Esperanto-organisaties in Nederland, de Belgische Esperantisten Federatie. Het internationale tintje werd gebracht door vriend Jacques-Hilaire MPOY, afgevaardigde der aanwezige Kongolese delegatie. Ofschoon hij slechts 6 weken geleden aanvang met de studie van Esperanto, was het resultaat werkelijk verbluffend.

Anderzijds werden gelukwensen en verontschuldigen voorgelezen van o. m. ministers Anseele en van Bogaert, senator Crommen en volksvertegenwoordiger De Keuleneir, van de federatie van socialistische Vrouwengroepen, van de VARA, de PvdA, de PSP, het Studiecentrum voor de Vrede, van diverse buitenlandse esperantobonden, enz., waarna kd. Foeke de Vries, voorzitter van de kongresserende Bond, de openingsrede hield.

De muzikale omlijsting van deze avond werd verzorgd door het Strijkkwartet van de Braille-Liga. Vier rasechte kunstenaars verrukten het publiek met de uitvoering van een der mooiste strijkkwartetten van Mozart en magistraal vertolkt kwartet van Dvorák. Deze vier mensen hebben het kongres op een hoog kultureel peil geplaatst.

Niet minder vermeldenswaard is de zang der Kongolese studenten. Deze jonge Esperantisten ontroerden het kongres met hun heimwee en verlangen naar de verwanten in het verre vaderland. Deze ge-

voelens vormden de schakel tussen podium en zaal.

De zondag werd besteed aan het behandelen van velerlei huishoudelijke zaken. De werkzittingen kenden een vlot verloop, terwijl voor de gasten een bezoek aan het historische museum De Bijloke voorzien was.

Tot slot dankte kd. de Vries het groepje Gentse vrienden dat zoveel gedaan heeft om dit alles te kunnen bieden aan hun gasten.

En tenslotte zij vermeld, dat men in het huis der Gentse syndikalisten alles heeft gedaan om het allen naar de zin te maken. Gedurende twee dagen waren de kongressisten er werkelijk thuis. Gent heeft een goede beurt gemaakt!

Het werd een geslaagd kongres dat de deelnemers sterkte in hun voornemen door de verspreiding van Esperanto bij te dragen tot de geestelijke ontvoogding van de arbeidersklasse.

(Naar artikels in „Vooruit” van J. Punt en in „Volksgez” van Stella d. Weerd.)

De PSP schreef haar begroetingsbrief in de Internationale taal:

**P
S
P**

PACIFISTISCH SOCIALISTISCHE PARTIJ

Afdeling:
Politiek secretariaat,
Waalstraat 33,
IJmuiden.

IJmuiden, 22 maart '66.

Aan het Congres van de
Bond van Arbeiders-Esperantisten,
p/a A. Bracke,
Ruisbroekstraat 52,
Gent,
België.

Karaj amikoj,

La estraro de la „Pacifistich Socialistische Partij” je sia granda bedauro ne estas oble sendi delegiton al via kongreso. Ĝi volonte profitas de ĉi tiu okazo saluti ĝiajn vizitantojn de la kongreso kaj ni deziras al via organizo bonan kaj fruktodonan kongreson.

La estraro de la Partio ĉaras tion konvinkita, ke Esperanto pruvis esti reala subtenado al la progresado de la internacia solidareco. Ĝi ne nur estas rekonilo de la socialismo, sed ĉrome necesa kondiĉo por la realismo per paco kaj rajtigo.

Kun kamarada saluto,

(C. Hoek).

Hieronder vermelden wij de afdelingen welke zich op ons laatstgehouden kongres te Gent lieten vertegenwoordigen.

Alkmaar T. van Duffelen, Amersfoort H. A. Postma-v. Albada, Amsterdam 1 H. H. ten Hagen, Amsterdam 2 H. Veen-Naaijken, Amsterdam 3 J. J. Groot, Amsterdam 4 E. R. Oosterwijk, Amsterdam 5 A. Agosti, Amsterdam 7 D. H. K. J. Faber, Amsterdam 8 G. W. Siglé, Amsterdam 10 F. W. v. Niel, Antwerpen J. Bonte, Apeldoorn T. Niemeijer, Arnhem Saaltink, Dordrecht J. Hoogerwerf-Boelhouwer, Enschede J. Pieperiet, Gent Alb. Bracke, Groningen G. J. Minholts, Den Haag C. A. Mol, Haarlem J. J. Schouten, Hengelo (O) J. G. Kuster, Hilversum L. Telder, Laren-Blar:-Eemnes J. Kroon-Rentink, Leiden M. Beijne-v. Os, Middeburg Weber, Rotterdam 1 W. Schmid, Rotterdam 2 W. Quispel, Rotterdam 6 G. F. de Jager, Schiedam M. v. Gink-Doxböck, Utrecht T. Levering, Wormer Fred. Langeberg, Ymuiden H. Vos-Mil, Zutphen H. W. Altena, Zwolle A. ter Braak,

Voor de districten aanwezig:

Gelderland A. Otten, Groningen-Drente A. M. Minholts-Balkema, Vlaanderen S. de Weerd, Amsterdam D. G. Veen, Den Haag P. Bos.

Examina Komitato:

A. C. Obbes, Rotterdam, D. Jongeleen, Amsterdam, A. Vollegraaf, Rotterdam.

Op uitnodiging van het bondsbestuur was als gast aanwezig mevrouw A. H. van den Akker-Bant.

Niet aanwezig waren:

Amsterdam 6, Amsterdam 9, Amsterdam 12, Beverwijk, Breezand, Delft, Ede, Gouda, den Helder, Lochem, Nieuwe-Niedorp, Purmerend, Rotterdam 3, Schagen, Willebroek, Wormerveer, Wijdenes, Utrecht-Gooi, Overijsel, Friesland. Red. Lingva Paĝo LE.

Schriftelijke begroeting ter gelegenheid van het 45e kongres van FLE ontvingen wij van de besturen van: onderstaande organisaties:

Algemene Bond Mercurius, Algemene Nederlandse Grafische Bond, Belgische Unie voor de Verdediging van de Vrede, LEA-comité van SAT, Nederlandse Bond van Vervoerspersoneel, Nederlandse Christelijke Esperanto Vereniging, Nederlandse Culturele Sportbond, Nederlandse Esperantisten Vereniging „LEEN”, SAT-Amikaro, SATEB, Vrouwenbond van de Partij van de Arbeid.

Onder degenen die van hun verhindering aanwezig te zijn kennis gaven waren:

G. Crommen, ondervoorzitter van de Belgische Senaat; de minister van het Belgische ministerie van Verkeerswezen en PTT, Anseele; de burgemeester van Zelzate, L. Dansschutter.

Wij kregen bericht van de oprichting van de jongeren-afdeling van het Tsjecho-Slovaaks Esperanto Komité. Het sekretariaat is gevestigd in Praag (2), Blanická 4, Tsjecho-Slovakije.

Afscheid en welkom

In de jongstleden gehouden jaarvergadering van de Federatie van Esperanto-organisaties in Nederland (30 april te Den Haag) heeft de heer A. M. D. Korff zijn functie van sekretaris der Federatie neergelegd. De heer Korff heeft vanaf de oprichting van FEN deze functie waargenomen, doch kon niet langer naar eigen voldoening deze taak vervullen. De reden lag voor de hand: niet alleen het sekretariaat van FEN behartigde hij, doch eveneens dat van de Stichting Esperanto bij het Onderwijs. Eenvoudige konklusie, het werd hem gewoon te veel. Veel te veel.

FEN is een orgaan waar pit in zit, vele commissies zijn reeds gevormd sinds de oprichting der Federatie, nu bijna twee jaar terug. Ideeën wachten nog slechts op uitwerking, dit echter vraagt medewerking van velen...

Wij twijfelen er niet aan of de heer Korff zal, nu echter als lid van het voltallig bestuur, binnen korte tijd reeds een aantal plannen verwezenlijkt zien. Zijn opvolger, de heer J. Ph. Punt, zal zich zeker met volle overgave aan zijn taak wijden.

Wij wensen hem hierbij alle succes toe en zijn voorganger zeggen wij hartelijk dank!

PS Noteert u het nieuwe adres van FEN? Federatie van Esperanto-organisaties in Nederland, Kenastraat 35, Utrecht.

STUDIEMATERIAAL

Eigennamen	f 0,75
Gebonden stijl	f 0,75
Honderd vragen	f 0,75
Nia lernolibro	f 3,—
Post la kurso	f 3,—
La Konsilanto	f 3,60
Libro-Servo F.L.E., Marnixstraat 57, Haarlem	

Een verzameling schone uitspraken is meer waard dan een hoop mooie schatten (Socrates)

Ter gelegenheid van het 700-jarig bestaan van de Zweedse stad Örebro, is een veelkleurige folder uitgegeven in de Internationale Taal.

Eveneens in het Esperanto verscheen een kleurenfolder over de Duitse Rijnstad Mannheim, welke ons werd toegestuurd door de Esperanto-Vereeniging Mannheim, 6800 Mannheim-T.6, 18, Duitsland.

Het tweede deel van het jaarboek 1965 van de Universala Esperanto Asocio, is onlangs verschenen. Buiten de gebruikelijke jaarverslagen van bestuur en commissies, verscheen hierin ook een lijst van plaatselijke Esperanto-groepen.

Oost-Duitsland, we vermeldden het reeds in een eerder verschenen nummer, gaat langzamerhand het gebruik van Esperanto weer toestaan. Hoe officiëel de eerste schrede begeleid worden hebben wij nog niet kunnen onderzoeken.

Het eerste nummer van „Der Esperantist” (Mededelingenorgaan voor Esperanto-vrienden in de Duitse Kulturbond) bevat voor het grootste deel een inleiding tot de Esperanto-grammatika, plus richtlijnen voor de Esperantovrienden als voornoemd, welke aan duidelijkheid niets te wensen over laten.

De 8ste Zwitserse Esperanto Vakantie Week vindt plaats van 4 tot 10 september a.s., in Boldern bij Männedorf (bij het Zürichmeer).

De Nederlandse vertegenwoordiger, de heer This M. Blaauw, Begoniastraat 2, Zwolle, zal op verzoek graag een volledig programma toezenden.

Kristana Esperantista Ligo Internacia houdt dit jaar zijn 19e konferentie in Debregen (Hongarije) van 23-29 juli. Inlichtingen hierover verstrekt mej. T. Putto, Schaapsweg 139, Ede (Gld).

+ GENT 01063 40/39 26 0916 = LXB =

CONGRES ARBEIDERS-ESPERANTISTEN ONS HUIS VRIJDAGMARKT 9 GENT :

KUNNEN TOT ONZE SPIJT NIET AANWEZIG ZIJN WENSEN HET CONGRES IN

NAAM VAN DE FEDERATIE VAN SOCIALISTISCHE VROUWEN VRUCHTBARE ARBEID

MET ESPERANTO GEEN GRENZEN DE WEG NAAR WERELDVREDE

= A FOKET SECRETARESSE +

AANDUIDINGEN OP TE GEVEN IN GEVAL VAN VRAAG OM INLICHTINGEN

Kantoor van afzending	Nummer	Woordental	Datum	Uur van afgifte	VIA
++ 223 AMSTERDAM	2976	28	26	0926	=

= VOLGEN MET VEEL SYMPATHIE UW WERK EN WENSEN EEN SUCCESVOL CONGRES

= EIBERT HEFSTER SECRETARIS PARTY VAN DE ARBEID ++

AANDUIDINGEN OP TE GEVEN IN GEVAL VAN VRAAG OM INLICHTINGEN

Kantoor van afzending	Nummer	Woordental	Datum	Uur van afgifte	VIA
220 HILVERSUM	29287	50	25	1055	

= WY WENSEN U VEEL SUCCES MET UW CONGRES WY SPREKEN DE HOOP UIT DAT

HET ESPERANTO ALS MIDDEL TOT VERSTERKING VAN DE SOLIDARITEIT VAN EN

TOT BETER BEGRIP TUSSEN DE VOLKEREN EEN STEEDS GROTERE PLAATS ZAL

INNEMEN = HOOFDBESTUUR VARA +

